

नुवाक्ययोः प्रतीके दर्शयति । “आवेधसं सहि शुचिः” इति । आवेधसं नीलपृष्ठमिति पुरोऽनुवाक्या । “सहि शुचिः शतपत्र” इति याज्या । एतदुभयं यज्ञो राय इत्यत्र व्याख्यातम् ॥

अथ पुरोडाशस्य पुरोऽनुवाक्यामाह । “बृहस्पतिः प्रथमं जायमानः । महो ज्योतिषः परमे व्योमन् । सप्तास्यस्तुविजातो रवेण । वि सप्तरश्मिरधमत्तमांसि” [७] इति । योऽयं ‘बृहस्पतिः’, सोऽयमितरेभ्यो देवेभ्यः ‘प्रथमं’ पूर्वं, ‘जायमानः’, सन् ‘परमे व्योमन्’ उत्कृष्टे आकाशे, स्वर्गरूपे, ‘ज्योतिषः’ ‘महः’ अन्यदीयात् प्रकाशादत्यन्तं महान् भासते । कीदृशो बृहस्पतिः, ‘रवेण’ वेदशास्त्ररूपेण शब्देन ‘सप्तास्यः’ प्रसृतमुखः, अथवा सप्तसङ्ख्याकान्यास्यानि ज्वालारूपाणि यस्याग्नेः, सोऽयं सप्तास्यः, ‘रवेण’ मन्त्रेण, होमकाले हविः स्वीकर्तुं वह्निरूपो भवतीत्यर्थः । ‘स्तुविजातः’ सर्वेषां मध्ये बलयुक्तत्वेनोत्पन्नः, तादृशो बृहस्पतिः, ‘सप्तरश्मिः’ अग्निरूपेण सप्तजिह्वात्मकरश्मियुक्तः सन्, ‘तमांसि’, ‘व्यधमत्’ विनाशितवान् ॥

अथ पुरोडाशस्य याज्यामाह । “बृहस्पतिः समजयदसूनि । महो ब्रजान् गोमतो देव एषः । अपः सिषासन्सुवरप्रतीत्तः । बृहस्पतिर्हन्यमित्रमकैः” इति । अयं ‘बृहस्पतिः’ ‘वसूनि’ धनानि, ‘समजयत्’ सम्यक् जितवान्, तथा ‘एष’ ‘देवः’, ‘गोमतः’ वज्रभिर्गोभिर्युक्तान्, ‘महः’ महतः, प्रौढान्, ‘ब्रजान्’ गोमूढान्, ‘समजयत्’ । तादृशो बृहस्पतिः, ‘अपः सिषासन्’ वृष्टिरूपं जलं दातुमिच्छन्, ‘सुवः’ स्वर्गम्, ‘अप्रतीत्तः’